

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

HUP: Pregled ekonomskih događanja u tjednu 6.7.-10.7.2020.

Europska komisija (EK) ovaj je tjedan objavila svoje [ljetne gospodarske prognoze za 2020.](#) u kojima predviđa smanjenje realnog BDP-a na razini EU za 8,3% a onog u europodručju za 8,7% u 2020., dok bi se oporavak u 2021. godini trebao odvijati po stopama od 5,8% u EU i 6,1% u europodručju. Za Hrvatsku se **predviđa pad realnog BDP-a gotovo 2 postotna boda više od ranije predviđenog, odnosno -10,8%, uz oporavak u 2021. po stopi od 7,5%** (jednako kao i u [proljećnim prognozama](#)). Veći pad gospodarskih aktivnosti u 2020. očekuje se samo za Italiju (-11,2%) i Španjolsku (-10,9%). U EK predviđaju da će domaća potražnja biti glavni pokretač i pada BDP-a u prvoj polovici 2020. godine, kao i njegovog oporavka nakon toga. Na [sjednici Savjeta HNB-a](#), održanoj 9. srpnja 2020., iznesene su pak **projekcije Hrvatske narodne banke** pa se tako očekuje **pad realnog BDP-a Hrvatske na razini cijele 2020. u iznosu od -9,7%**, dok se **za 2021. očekuje godišnji rast ekonomske aktivnosti od 6,2%**. Osim toga, u HNB-u očekuju usporavanje prosječne godišnje inflacije potrošačkih cijena na -0,1% u 2020., dok bi se u 2021. ona bi se ubrzala na 0,7% (EK predviđa inflaciju u iznosu 0,4% u 2020. te 1,4% u 2021.). Konačno, [Intesa Sanpaolo](#) je revidirala svoje [ranije prognoze](#) te sada za Hrvatsku predviđa pad BDP-a u iznosu od **-9,6% u 2020. uz oporavak u 2021. po stopi od 5,0%**. Ono što je zajedničko svim ovim prognozama (kao i onima [dostupnima od prije](#)) je to da se **ne očekuje da će se hrvatsko gospodarstvo do kraja 2021. vratiti na razinu onog iz 2019.**

Kao što je i [najavljeno prošli tjedan](#), [Hrvatska turistička zajednica](#) (HTZ) ovaj je tjedan objavila kako je **u prvih šest mjeseci 2020. zabilježen pad turističkih dolazaka za 76% i broja noćenja za 71%**. Naime, u prvoj polovici 2020. sveukupni broj dolazaka iznosio je 1.649.745 (-76,2%), dok je ujedno zabilježeno 7.695.036 noćenja (-70,9%). Prema podacima iz sustava eVisitor, **u lipnju ukupni turistički promet iznosi 915.596 dolazaka (-71,0%) i 4.863.686 noćenja (-67,8%)**. [Državni zavod za statistiku \(DZS\) je pak objavio](#) kako dolasci turista u svibnju 2020. predstavljaju 4,0% dolazaka turista ostvarenih u svibnju 2019., dok noćenja turista u svibnju 2020. predstavljaju svega 3,4% noćenja turista ostvarenih u svibnju 2019. Naspram ovim podacima, na [240. sjednici Vlade RH](#), **minister turizma Gari Cappelli izjavio je kako je u hrvatskom turizmu od početka ove godine do sada ostvareno je oko 54% turističkog prometa iz istog lanjskog razdoblja.**

Osim toga, [DZS je ovaj tjedan objavio](#) i kako se **u razdoblju od siječnja do svibnja 2020. bilježi pad broja stranih brodova za kružna putovanja u hrvatskim morskim lukama za 86,0% u odnosu na isto razdoblje 2019.** U prvih pet mjeseci 2020. strani brodovi za kružna putovanja zabilježili su pad broja putovanja za 91,2% i broja dana boravka na hrvatskom Jadranu za 87,8% u odnosu na isto razdoblje 2019. Broj putnika na tim brodovima bilježi pad za 98,5% u odnosu na isto razdoblje 2019. Osim toga, DZS je objavio i [podatke o graničnom prometu](#) putnika te cestovnom graničnom prometu putničkih motornih vozila **za prvih pet mjeseci 2020.** pa se tako može vidjeti **pad graničnog prometa putnika u cestovnom prometu za oko 50%** (ulaz: -51,5%; izlaz: -50,0%); **željezničkom prometu za oko 60%** (ulaz: -59,4%; izlaz: -56,3%); **pomorskom prometu za preko 95%** (ulaz: -97,5%; izlaz: -97,3%) te **zračnom prometu za preko 75%** (-77,9%; izlaz: -76,0%). Istovremeno se smanjio i cestovni granični promet putničkih motornih vozila za preko 50% (osobna vozila: ulaz: -49,9%, izlaz: -63,5%; autobusi: ulaz: -49,0%, izlaz: -63,9%).

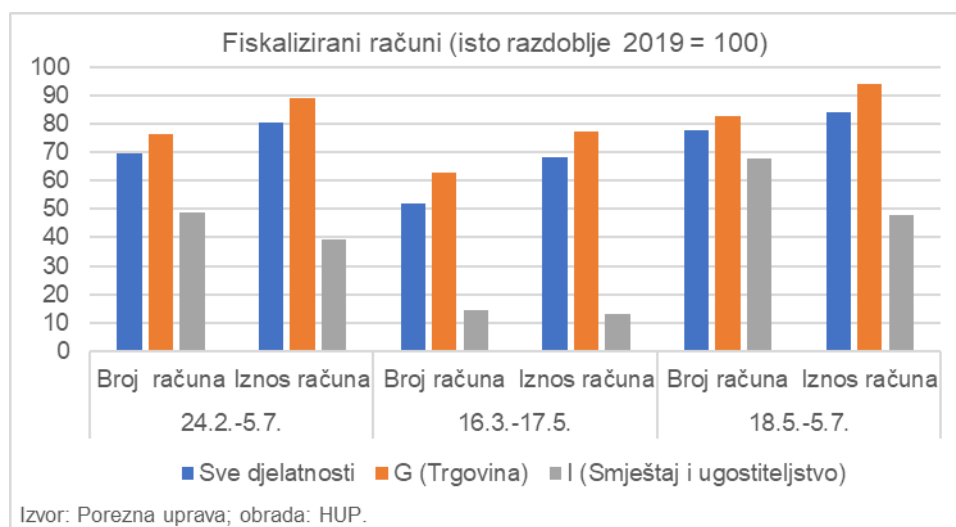
Središnji ured: Radnička cesta 52, 10000 Zagreb, tel: 01 48 97 555, fax: 01 48 97 556, e-mail: hup@hup.hr, www.hup.hr
žiro račun: 2340009-1100151718, IBAN: HR92 2340 0091 1001 5171 8, matični broj: 0410128, oib: 80978339255

Podružnica Osijek: Vukovarska ulica 31 (Eurodom, IV kat), 31000 Osijek, tel: 031 370 074, 031 370 076, e-mail: hup-osijek@hup.hr
Podružnica Rijeka: Dolac 8/II, 51000 Rijeka, tel: 051 321 494/495, fax: 051 321 499, e-mail: hup-rijeka@hup.hr
Podružnica Dalmacija: Bernardinova 1, 21000 Split, tel: 021 368 288/296, tel/fax: 021 368 212, e-mail: hup-split@hup.hr
Podružnica Varaždin: Zagrebačka 89, 42000 Varaždin, tel/fax: 042 352 034, e-mail: hup-varazdin@hup.hr

[Eurostat](#) je ovaj tjedan objavio kako je u **svibnju**, mjesecu u kojem su u većini država članica krenulo s popuštanjem izvanrednih mjera radi suzbijanja COVID-19 pandemije, **obujam trgovine na malo u EU bio veći za 16,4% na mjesečnoj razini, dok je na godišnjoj razini pad iznosio 4,2%** (u eurozoni mjesečni rast 17,8% uz pad od 5,1% na godišnjoj razini). **U odnosu na travanj**, sezonski prilagođeni **obujam trgovine na malo u Hrvatskoj bio je viši za 21,4%**, a u **odnosu na svibanj 2019.** kalendarski prilagođeni volumen trgovine na malo bio je **niži za 5,8%**. Obujam trgovine na malo na mjesečnoj razini povećao se u svim državama članicama za koje su dostupni podaci, osim u Bugarskoj, gdje je ostao nepromijenjen. Najveća povećanja zabilježena su u Luksemburgu (+28,6%), Francuskoj (+25,6%) i Austriji (+23,3%). Među državama članicama za koje su dostupni podaci, najveći pad na godišnjoj razini zabilježen je u Bugarskoj (-20,4%), Luksemburgu (-19,7%) i Španjolskoj (-17,9%). Najveća povećanja zabilježena su u Njemačkoj (+7,2%), Danskoj (+6,6%) i Austriji (+4,8%).

I ovoj tjedni [podaci iz sustava fiskalizacije Porezne uprave](#) sugeriraju da je lipnju nastavljen oporavak trgovine. Kumulativni pad vrijednosti fiskaliziranih računa u razdoblju **između 24.2. i 5.7. u odnosu na isto razdoblje prošle godine iznosio je 20% ukupno, ali tek 11% u trgovini te čak 61% u ugostiteljstvu. U razdoblju od sredine svibnja (18.5.-5.7.) vidljivo je smanjenje iznosa računa od 16% za sve djelatnosti te 52% za djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, dok je za djelatnosti trgovine iznos računa bio manji tek za 6% u odnosu na isto razdoblje 2019.** (uz napomenu kako je u lipnju 2020. jedan dan (11.6.) bio neradni u sektoru trgovine). Nasuprot tome, u razdoblju **između 16.3. i 17.5.** (kada je za dobar dio djelatnosti vrijedila zabrana ili ograničenje poslovanja) zabilježeno je **smanjenje iznosa računa od 32% za sve djelatnosti, 23% za djelatnosti trgovine te čak 87% za djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u odnosu na isto razdoblje 2019.** Prema podacima agencije Promocija plus, u lipnju je broj prodanih novih automobila na hrvatskom tržištu bio manji za 50% u odnosu na lipanj 2019. ali i za 91% veći u odnosu na svibanj ove godine. Ipak, **u prvih šest mjeseci 2020. broj prodanih novih automobila bio je manji za 54% u odnosu na isto razdoblje 2019.**

[Eurostat](#) je ovaj tjedan objavio i kako je u prvom tromjesečju 2020. višak tekućeg računa platne bilance na razini EU iznosio 59,9 milijardi eura dok je istovremeno bio prisutan manjak za trgovinu uslugama u iznosu od 3,1 milijarde eura. **Za Hrvatsku je u prvom tromjesečju 2020. manjak na tekućem računu platne bilance iznosio -1,5 milijardi eura** (kao što je već [objavio HNB](#)), **dok je u dijelu trgovine usluga zabilježen višak u iznosu od 0,4 milijarde eura.** S druge strane, [prema prvim rezultatima DZS-a](#), ukupan izvoz Republike Hrvatske **od siječnja do svibnja 2020.**, iznosio je 42,0 milijarde kuna (pad od 9,0%), dok je uvoz iznosio 68,5 milijardi kuna (pad od 14,4%) što znači

da je **vanjskotrgovinski deficit iznosio 26,5 milijardi kuna**. Pokrivenost uvoza izvozom od siječnja do svibnja 2020. bila je 61,3%.

DZS je ovaj tjedan objavio kako je **u lipnju zabilježen pad proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda na godišnjoj uz rast na mjesečnoj razini**. U usporedbi sa svibnjem 2020. proizvođačke cijene industrijskih proizvoda za industriju ukupno više su za 1,2%, a u odnosu na lipanj 2019. niže su za 4,2%. Ako isključimo energiju, tada su u lipnju 2020. u usporedbi sa svibnjem 2020. niže za 0,1%, a u usporedbi s lipnjem 2019. zadržale su stabilnost. U lipnju 2020. u usporedbi s lipnjem 2019. proizvođačke cijene porasle su u prerađivačkoj industriji za 1,7% te u opskrbi vodom; uklanjanju otpadnih voda, gospodarenju otpadom te djelatnostima sanacije okoliša (samo odjeljak 36) za 0,6%, a pale su u rudarstvu i vađenju za 10,6% i u opskrbi električnom energijom, plinom, parom i klimatizaciji za 0,2%. Istovremeno je zabilježen i **blagi rast cijena građevnog materijala na godišnjoj razini**. Naime, prema [objavi DZS-a](#), proizvođačke cijene građevnog materijala na domaćem tržištu u lipnju 2020. u usporedbi sa svibnjem 2020. niže su za 0,1%, a u odnosu na lipanj 2019. više su za 0,9%. Osim toga, ovaj tjedan je nastavljen rast cijena nafte na [svjetskim tržištima](#), dok je na [domaćem tržištu](#) benzin pojeftinio a dizel dodatno poskupio u odnosu na [prošli tjedan](#).

Prema [podacima Eurostata](#), tijekom razdoblja od 2007. do prvog tromjesečja 2020., na razini EU-27 cijene najma porasle su za 20,8%, a cijene stambenih objekata za 20,5%. U usporedbi s istim tromjesečjem prethodne godine [cijene stambenih objekata](#) u EU porasle su za 5,5%, dok su u usporedbi s prethodnim tromjesečjem veće za 1,2%. **U Hrvatskoj su cijene stambenih objekata u prvom tromjesečju 2020. porasle za 9,1% u odnosu na isto tromjesečje 2019. te za 2,7% u odnosu na posljednje tromjesečje 2019.** Prema [DZS-u](#), cijene novih stambenih objekata u odnosu na četvrto tromjesečje 2019. u prosjeku su niže za 0,7%, a u odnosu na prvo tromjesečje 2019. u prosjeku su niže za 1,2%. Cijene postojećih stambenih objekata u odnosu na četvrto tromjesečje 2019. u prosjeku su više za 3,2%, a u odnosu na prvo tromjesečje 2019. u prosjeku su više za 10,5%.

Eurostat je na kraju tjedan objavio i [procjenu broja stanovnika u EU](#) na početku 2020. te je tako 1. siječnja 2020. broj stanovnika EU s 27 država članica procijenjen na 447,7 milijuna, što je manje za 12,8% u usporedbi s 513,5 milijuna u 28 država članica 1. siječnja 2019. godine. **Ukupna promjena stanovništva u EU-27 bila je pozitivna s 0,9 milijuna stanovnika više tijekom 2019.**, prvenstveno zbog učinka neto migracija. Broj stanovnika se povećao u 18 država članica EU, a smanjilo se u devet. Malta je zabilježila daleko najveći porast stanovništva (+41,7‰), slijede Luksemburg (+19,7‰), Cipar (+13,7‰), Irska (+12,1‰) i Švedska (+9,5‰). **Najveći pad broja stanovnika zabilježen je u Bugarskoj (-7,0‰), Latviji (-6,4‰), Rumunjskoj (-5,0‰), Hrvatskoj (4,4‰) i Italiji (-1,9‰).** Tako je **s 1. siječnjem 2020. ukupno stanovništvo Hrvatske procijenjeno na 4,058 milijuna**, što je još [prošli tjedan](#) objavio DZS. S druge strane, u najnovijem [istraživanju Eurobarometra](#) o građanstvu EU-a i demokraciji pokazuje se da je velika većina Europljana (91%) upoznata s pojmom „građanin Europske unije”. Većina Europljana dobro je informirana o svojim biračkim pravima na nacionalnoj i europskoj razini. Više od osam od deset ispitanika (84%) smatra kako slobodno kretanje ljudi unutar EU pozitivno doprinosi njihovoj matičnoj državi. Što se tiče Hrvatske, također je 91% stanovništva upoznato s pojmom „građanin Europske unije”, dok 84% stanovništva smatra kako slobodno kretanje ljudi unutar EU pozitivno doprinosi hrvatskom gospodarstvu.

DZS je ovaj tjedan objavio i nekoliko drugih zanimljivih pokazatelja za 2019. godinu. Tako je **fizički obujam poljoprivredne bruto proizvodnje u 2019. u odnosu na 2018. povećan za 3,2%**. Na rast [poljoprivredne proizvodnje](#) u 2019. u usporedbi s 2018. utjecao je porast stočne proizvodnje, i to za 10,9%. U ukupnoj bruto proizvodnji u 2019. biljna proizvodnja sudjeluje s 58,7%, a stočna proizvodnja s 41,3%. U 2019. u odnosu na 2018. ukupna količina zahvaćenih i preuzetih [voda](#) povećana je za 0,2%, dok je ukupna količina otpadnih voda povećana za 7,6% u odnosu na 2018. Hrvatska je u 2019. smanjila ulov i uzgoj morske ribe i drugih morskih organizama u odnosu na

godinu ranije za 6,3 posto, smanjen je i broj ribara, a vrijednost ribarstva je pala za 3,1%, pokazuju [privremeni podaci DZS-a](#). Količina plave ribe manja je za 9,4%, dok je količina ostale ribe povećana za 6,5% u 2019. Ukupan broj ribara u morskom ribarstvu u 2019. u odnosu na 2018. manji je za 0,9%, dok je ukupan broj plovila veći za 0,5%.

Fina je, pak, objavila [preliminarne rezultate poslovanja poduzetnika u RH u 2019. godini](#). U Registru godišnjih financijskih izvještaja evidentirani su i obrađeni godišnji financijski izvještaji **131.701 poduzetnika**, obveznika poreza na dobit (bez banaka, osiguravajućih društava i drugih financijskih institucija), koji su u 2019. godini imali **958.430 zaposlenih** (prema satima rada), što je **44.080 zaposlenih (4,8%) više u odnosu na 2018. godinu**. U odnosu na 2018. godinu, **ukupni prihodi veći su za 7,9%, a ukupni rashodi za 8,1%**. Neto dobit je za 1,9% više u odnosu na 2018. godinu dok je prosječna mjesečna neto obračunata plaća zaposlenih kod poduzetnika bila 3,0% viša u odnosu na 2018. godinu. Prema [registru poslovnih subjekata](#) kojeg objavljuje DZS, **na kraju svibnja 2019. bilo je 5,3% (8.274) više aktivnih poslovnih subjekata** (pravnih osoba) **u odnosu na kraj svibnja 2019.** te 0,6% više u odnosu na kraj travnja 2020. Ipak, **broj aktivnih trgovačkih društava bio je manji za 1,6% (-2.093) u odnosu na svibanj 2019.** Podsjetimo, [prema podacima unutar Smart Vision alata tvrtke Bisnode](#), u prvih šest mjeseci 2020. broj novostvorenih trgovačkih društava bio je manji za 31,9% a broj ugašenih trgovačkih društava veći za 18,2% u odnosu na isto razdoblje 2019.

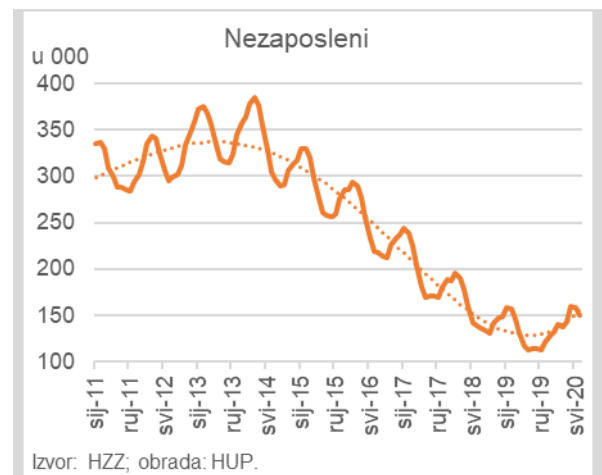
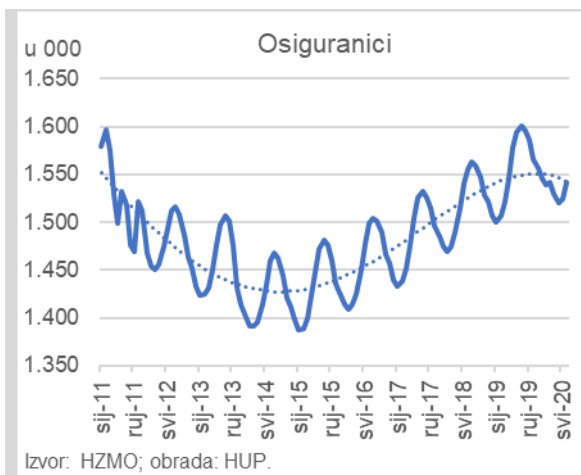
HNB je i početkom ovog tjedna održala [redovitu operaciju](#) - puštanje likvidnosti/odobranje kredita na tjedan dana uz kamatnu stopu od 0,05%, no na istoj nije bilo potražnje. Prema [navodima RBA](#), razlog izostanka potražnje je višak likvidnosti u sustavu koji premašuje 38 milijardi kuna, dok se tržišne kamatne stope nisu znatnije mijenjale posljedično smanjenoj potražnji za kunama. Tjedan završava s [tečajem](#) u iznosu 7,54 EUR/HRK. Na [240. sjednici Vlade RH](#) je, pak, usvojena Odluka kojom se preraspodjeljuju sredstva u Državnom proračunu RH za 2020. godinu u iznosu od 30 milijuna kuna i to tehničkom preraspodjelom unutar financijskog plana Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, kako bi se osiguravala sredstva potrebna za podmirenje troškova mobiliziranih pravnih osoba i operativnih snaga civilne zaštite za uspostavu karantene i vanbolničkog smještaja te za potporu rada karantena (poput osiguranja prehrane, prijevoza, dezinfekcije prostora i slično), a sve vezano za suzbijanje epidemije COVID-19. Konačno, krajem tjedna je [najavljeno](#) da bi **Hrvatska trebala i formalno biti primljena u Europski tečajni mehanizam (ERM II)**.

ANALIZA: Kretanja na tržištu rada u lipnju

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO), **ukupan broj osiguranika na kraju lipnja iznosio je 1.541.613 osoba, što je 3,3% (ili 51.970 osoba) manje u odnosu na lipanj 2019.**, ali i **1,2 % (17.960 osoba) više nego u svibnju** ove godine. Inače se, zbog sezonskog karaktera zapošljavanja, u mjesecu lipnju standardno povećava broj osiguranika u odnosu na svibanj (u lipnju 2019. za 1,0% ili 15.596 osoba). Najveće smanjenje na godišnjoj razini u lipnju zabilježeno je u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (-29.566 osoba ili -22,9%), dok je najveće smanjenje u odnosu na svibanj zabilježeno u sektoru obrazovanja (-3.306 osobe ili -2,9%). Broj osiguranika u lipnju je na godišnjoj razini najviše povećan u sektoru građevine (5.259 osoba ili +4,6%), dok je na mjesečnoj razini najveće povećanje broja osiguranika zabilježeno u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (11.911 osoba ili +13,6%).

U prvih šest mjeseci 2020. prosječan broj osiguranika iznosio je 1.532.785 osoba, što **predstavlja smanjenje od 0,5% ili 8.136 osoba** u odnosu na isto razdoblje 2019. Pritom je **najveće smanjenje zabilježeno u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane** (-13.637 osoba ili -13,3%), nakon čega **slijedi prerađivačka industrija** (-4.700 osoba ili -1,9%) te administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (-2.822 osobe ili -5,5%). Povećanje broja osiguranika u prvoj polovici 2020. zabilježilo je više djelatnosti, među kojima je najizraženije ono u sektoru građevine (6.698 osoba ili +6,0%), informacijama i komunikacijama (2.940 osoba ili +6,5%) te u stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima (2.859 osoba ili +3,2%).

Kao što je i [najavljeno prošli tjedan](#), na kraju lipnja [pri HZZ-u](#) je bila registrirana **150.651 nezaposlena osoba** što predstavlja **smanjenje** za 7.188 osoba ili **4,6%** u odnosu na **kraj svibnja**, ali i **povećanje za 34,3%** (ili 38.482 osobe) u odnosu na kraj lipnja 2019. Uz preko 50 tisuća manje zaposlenih (osiguranika) i gotovo 40 tisuća više nezaposlenih, **radno-aktivno stanovništvo smanjeno je u lipnju ove godine u odnosu na isti mjesec prethodne za nešto više od 10 tisuća osoba.**

Tijekom lipnja 2020. u evidenciju nezaposlenih **novoprijavljene** su ukupno 14.972 osobe (**13,1% više nego u lipnju 2019. godine**), i to: **11.091 osoba izravno iz radnoga odnosa** (74,1%), 113 osoba iz drugih poslovnih aktivnosti (0,8%), 994 osobe iz redovitoga školovanja (6,6%) te 2.774 osobe iz neaktivnosti (18,5%). **Izravno iz radnog odnosa najviše je osoba došlo iz prerađivačke industrije**, 2.180 osoba ili 19,7%, nakon čega slijedi obrazovanje (1.789 osoba ili 16,1%), trgovina na veliko i malo (1.450 osoba ili 13,1%) te djelatnosti pružanja smještaja te priprema i usluživanje hrane (966 osoba ili 8,7%). Ukupno je tijekom lipnja 2020. **iz evidencije nezaposlenih izašlo 22.160 osoba, što je 26,4% više nego u lipnju 2019. godine.** U lipnju 2020. godine 39.155 osoba ili 26,0% od ukupnoga broja nezaposlenih koristilo je novčanu naknadu, što predstavlja povećanje u usporedbi s istim mjesecom 2019. godine za 96,5% (19.224 osobe).

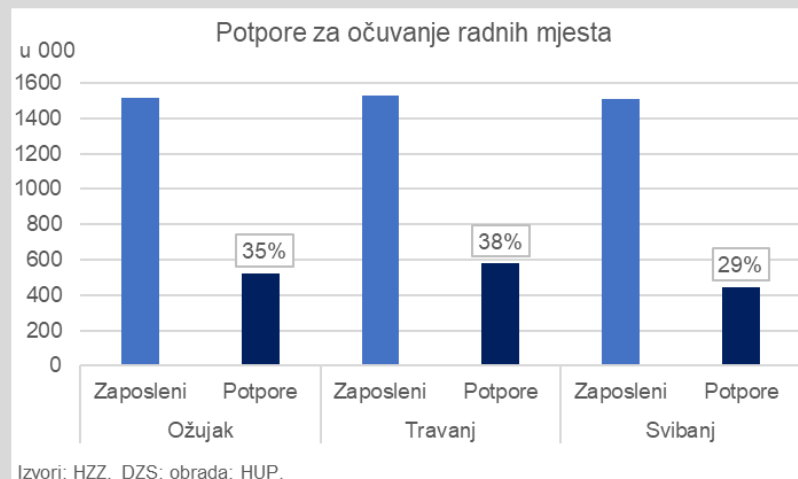

U prvih šest mjeseci 2020. prosječan broj nezaposlenih povećao se za 8,3% (ili 11.391 osoba) s time da je najveće povećanje zabilježeno u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (+29,7% ili 5.514 osoba), nakon čega slijede administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (+20,1% ili 1.381 osoba). U programe aktivne politike zapošljavanja tijekom prvih šest mjeseci 2020. godine novouključeno je 7.516 osoba, a ukupan broj korisnika tijekom prvih šest mjeseci 2020. iznosio je 34.194 osobe.

Do kraja ovog tjedna broj nezaposlenih osoba pri HZZ-u se dodatno smanjio pa su tako na dan **10. srpnja 2020. pri HZZ-u bila registrirana 149.231 nezaposlena osoba**, što predstavlja **smanjenje** za 1.420 osoba ili **0,9%** u odnosu na kraj lipnja, ali i **povećanje** za 5.770 osoba ili **4,0%** u odnosu na kraj ožujka (+10,5% u odnosu na 19. ožujka 2020.). **Posljednji puta je brojka registriranih nezaposlenih pri HZZ-u ispod 150 tisuća zabilježena 7. travnja 2020.** U prosjeku se od 19. ožujka 2020., kada su uvedene mjere ograničenja društvenih i gospodarskih aktivnosti, do 10. srpnja broj nezaposlenih na dnevnoj razini povećavao za 125 osoba. Na dan 10. srpnja 2020. pri HZZ-u je bilo objavljeno i 10.730 slobodnih radnih mjesta, što predstavlja povećanje za 19,2% u odnosu na kraj lipnja, ali i smanjenje za preko 40% u odnosu na 19. ožujka.

Brojka nezaposlenih bila bi zasigurno znatno veća da nije uvedena mjera *potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom (COVID-19)*. Naime, **prema priopćenju HZZ-a, potpore za očuvanje radnih mjesta do kraja lipnja 2020. isplaćene su za ukupno 523.466 radnika** (35% svih zaposlenih u ožujku) kod 86.412 poslodavaca **za ožujak** (1.637.778.227,92 kn), za ukupno **577.365 radnika** (38% svih zaposlenih u travnju) kod 99.755 poslodavaca **za travanj** (2.257.211.729,26 kn) te za ukupno **443.839 radnika** kod 96.402 poslodavaca **za svibanj** (1.726.104.223,61 kn). Tijekom lipnja je za mjeru potpore za očuvanje radnih mjesta za prihvatljive sektore čije poslovanje ne može iz objektivnih razloga biti otvoreno ili imaju pad veći od 50%, a uzrokovano je COVID-19 krizom, zaprimljen 23.801 zahtjev poslodavaca.

I Eurostat je ovaj tjedan objavio nekoliko zanimljivih informacija koje se tiču tržišta rada u prvom tromjesečju 2020. Primjerice, **na razini EU je u prvom tromjesečju 2020. godine bilo privremeno odsutno s posla 12,0% zaposlenih**, što odgovara povećanju za 2,3 postotna boda u odnosu na posljednje tromjesečje 2019. godine (ukupno 22,9 milijuna osoba, što je povećanje za 4,3 milijuna u odnosu na posljednje tromjesečje 2019. godine). U [Eurostatu objašnjavaju](#) kako je ovo povećanje u velikoj mjeri posljedica naglog povećanja privremenih otpuštanja, koje je poraslo s 0,3 milijuna na 2,3 milijuna osoba. U odnosu na četvrto tromjesečje 2019. u svim državama članicama osim Finske je zabilježen porast ukupnog izostanaka s posla. **U Hrvatskoj se taj udio povećao za također 2,3 postotna boda, s 10,7% u četvrtom tromjesečju 2019. na 13,0% u prvom tromjesečju 2020.** U svim je državama članicama EU, osim na Cipru, udio privremenih odsutnosti s posla bio veći kod žena nego muškaraca. Nadalje, **ukupni radni sati su također znatno pali u EU između četvrtog tromjesečja 2019. i prvog tromjesečja 2020.** (-5,0%), ali nisu dostigli niske vrijednosti zabilježene tijekom dužničke krize. Sve

države članice za koje su dostupni podaci zabilježile su pad ukupnog broja radnih sati između četvrtog tromjesečja 2019. i prvog tromjesečja 2020., osim Finske (+0,2%). **U Hrvatskoj je ukupan broj radnih sati u prvom tromjesečju 2020. u odnosu na prethodno tromjesečje pao za 3,1%, a u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine za 6,6%.**

Osim toga, Eurostat je objavio i tzv. statistiku manjka na tržištu rada (engl. [labour market slack](#)) koja se odnosi na ukupan zbroj svih nezadovoljenih potreba za zapošljavanjem te uključuje četiri skupine: (1) nezaposleni prema definiciji ILO-a, (2) pod-zaposleni radnici koji rade na nepuno radno vrijeme (tj. radnici na nepuno radno vrijeme koji žele raditi više), (3) osobe koje su dostupne za rad, ali ne traže aktivno posao, (4) osobe koje traže posao, ali trenutno nisu dostupne za započeti s radom. Tako je, [prema podacima Eurostata](#), sezonski prilagođeni **ukupni manjak na tržištu rada u EU, a koji se sastoji od nezadovoljene potražnje za radnom snagom, iznosio 26,8 milijuna osoba** (12,8 milijuna osoba je bilo formalno nezaposleno), **što je činilo 12,7% proširene definicije radne snage u prvom tromjesečju 2020.** To predstavlja rast od 0,3 postotna boda u odnosu na četvrto tromjesečje 2019. godine. Ovo je prvo povećanje na kvartalnoj razini od vrhunca u drugom kvartalu 2013. godine, kada je manjak na tržištu rada iznosio 19,0%. Među državama članicama EU manjak na tržištu rada povećao se u 16 zemalja, smanjio se u 9 zemalja i ostao stabilan u Bugarskoj i Španjolskoj. **U Hrvatskoj** (s 12,3% na 12,4% u razdoblju od četvrtog tromjesečja 2019. do prvog tromjesečja 2020. za dobnu skupinu 20-64), **Italiji, Cipru i Portugalu ukupni manjak na tržištu rada se povećao dok se nezaposlenost se smanjila.**

I u posljednjem (petom izdanju) izvješću **Međunarodne organizacije rada (ILO)** o utjecaju COVID-19 na svijet rada ([ILO Monitor: COVID-19 and the world of work](#)) naglašavaju se **ogromni gubici radnih sati na globalnoj razini tijekom prve polovice 2020.**, što posebice odražava pogoršanje stanja posljednjih tjedana, posebno u zemljama u razvoju. Naime, procjenjuje se kako je tijekom prvog tromjesečja godine izgubljeno 5,4% radnog vremena u odnosu na četvrto tromjesečje 2019. na globalnoj razini (što je ekvivalent 155 milijuna radnih mjesta s punim radnim vremenom). Gubici radnog vremena u drugom tromjesečju 2020. u odnosu na posljednje tromjesečje 2019. godine procjenjuju se na 14,0% širom svijeta (što odgovara 400 milijuna radnih mjesta s punim radnim vremenom). Postoje velike razlike između zemlja s obzirom da u nekima na pad broja radnih sati utječu mjere poput skraćivanja radnog vremena a drugdje dolazi do velikih otpuštanja. U osnovnom scenariju ILO predviđa gubitak radnih sati u četvrtom tromjesečju u iznosu od 4,9 posto (što je ekvivalent 140 milijuna radnih mjesta s punim radnim vremenom) u četvrtom tromjesečju, tako da se **broj radnih sati na globalnoj razini neće vratiti na razinu prije krize do kraja 2020. godine.** S druge strane, OECD u najnovijoj objavi izgleda za zapošljavanje ([OECD Employment Outlook 2020](#)) kaže da, čak i u optimističnijem scenariju razvoja pandemije, stopa nezaposlenosti **na razini OECD-a može doseći 9,4% u četvrtom tromjesečju 2020. godine, što premašuje rekorde još od Velike depresije.** Očekuje se da će **prosječna zaposlenost u 2020. biti između 4,1% i 5,0% manja nego u 2019** te da će udio ljudi koji rade biti ispod pred-krizne razine čak na kraju 2021. godine.